

.. sarasvatii puujaa ..

॥ सरस्वती पूजा ॥

आश्वयुज शुक्ल नवम्यां मध्याह्ने नित्यकर्म समाप्य रङ्गवल्ली वितानाद्यलंकृते देशे शुद्धवस्त्राच्छत्रं पीठं निधाय तस्मिन् वरपरारणेतिहासादि ग्रन्थजालं विन्यस्य गन्धवस्त्र पुष्पादिभिर्लंकृत्य सरस्वती पूजां आरभेत ॥

At the regular Altar

ॐ सर्वेभ्यो गुरुभ्यो नमः ।
ॐ सर्वेभ्यो देवेभ्यो नमः ।
ॐ सर्वेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो नमः ॥
प्रारंभ कार्यं निर्विघ्नमस्तु । शुभं शोभनमस्तु ।
इष्ट देवता कुलदेवता सुप्रसन्ना वरदा भवतु ॥
अनुज्ञां देहि ॥

At Devii Sarasvatii Altar

१ आचमनः

ॐ केशवाय स्वाहा ।
ॐ नारायणाय स्वाहा ।
ॐ माधवाय स्वाहा ।
(sip one spoon of water after
each of the above three mantras)
ॐ गोविंदाय नमः । ॐ विष्णवे नमः ।
ॐ मधुसूदनाय नमः । ॐ त्रिविक्रमाय नमः ।
ॐ वामनाय नमः । ॐ श्रीधराय नमः ।
ॐ हृषीकेशाय नमः । ॐ पद्मनाभाय नमः ।
ॐ दामोदराय नमः । ॐ संकर्षणाय नमः ।
ॐ वासुदेवाय नमः । ॐ प्रद्युम्नाय नमः ।
ॐ अनिरुद्धाय नमः । ॐ पुरुषोत्तमाय नमः ।
ॐ अधोक्षजाय नमः । ॐ नारसिंहाय नमः ।
ॐ अच्युताय नमः । ॐ जनार्दनाय नमः ।
ॐ उपेन्द्राय नमः । ॐ हरये नमः ।
श्री कृष्णाय नमः ॥

२ प्राणायामः

ॐ प्रणवस्य परब्रह्म ऋषिः । परमात्मना देवता ।
दैवी गायत्री छन्दः । प्राणायामः त्रेनियोगः ॥
ॐ भूः । ॐ भुवः । ॐ स्वः । ॐ महः ।
ॐ जनः । ॐ तपो । ॐ सत्यं ।
ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि
धियो यो नः प्रचोदयात् ॥

पुनराचमन

(Repeat the above manana 2 as given above)

ॐ आपोज्योति रसोमृतं ब्रह्म भूर्भुवस्सुवरोम् ॥

(Apply water to eyes)

३ संकल्पः

(Stand and hold a fruit in hand during ankalpa)

ॐ श्रीमान् महागणाधिपतये नमः ।
आब्रह्मलोकादाशेषादालोक लोकपर्यन्तम् ।
ये वसन्ति द्विजा देवतास्तेभ्यो नमो नमः ॥
श्री गुरुभ्यो नमः ।
श्री सरस्वत्यै नमः ।
श्री वेदाय नमः ।
श्री वेदपुरुषाय नमः ।
इष्टदेवताभ्यो नमः ।
कुलदेवताभ्यो नमः ।
स्थानदेवताभ्यो नमः ।
ग्रामदेवताभ्यो नमः ।
समुद्रदेवताभ्यो नमः ।
पञ्चतन्त्रदेवताभ्यो नमः ।
उत्तमेश्वराभ्यो नमः ।
पतापितृभ्यां नमः ।
लक्ष्मीनारायणाभ्यां नमः ।
सर्वेभ्यो देवेभ्यो नमो नमः ।
सर्वेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो नमो नमः ।
येतद्कर्मप्रधान देवताभ्यो नमो नमः ॥
॥ अविघ्नमस्तु ॥
सुमुखश्च एकदंतश्च कपिलो गजकर्णकः ।
लंबोदरश्च विकटो विघ्ननाशो गणाधिपः ॥
धूम्रकेतुर्गणाध्यक्षो बालचन्द्रो गजाननः ।
द्वादशैतानि नामानि यः पठेत् शृणुयादपि ॥
विद्यारंभे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा ।
संग्रामे संकटेषु च विघ्नः तस्य न जायते ॥
शुक्लांबरधरं देवं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वं विघ्नोपशान्तये ॥
सर्वमंगल मांगल्ये शिवे सर्वार्थ साधिके ।
शरण्ये त्र्यंबके देवी नारायणी नमोऽस्तुते ॥
सर्वदा सर्वं कार्येषु नास्ति तेषां अमंगलं ।
येषां हृदिस्थो भगवान् मंगलायतनो हरिः ॥
तदेव लग्नं सुदिनं तदेव ताराबलं चंद्रबलं तदेव ।
विद्या बलं दैवबलं तदेव लक्ष्मीपतेः तैर्भिः युगं स्मरामि ॥
लाभस्तेषां जयस्तेषां कुतस्तेषां पराजयः ।
येषां इन्दीवर श्यामो हृदयस्थो जनार्दनः ॥
विनायकं गुरुं भानुं ब्रह्माविष्णुमहेश्वरान् ।
सरस्वतीं प्रणम्यादौ सर्वं कार्यार्थं सिद्धये ॥

४ षडङ्ग न्यास

४ षडङ्ग न्यास

(Purifying the body)

५ कर न्यास

(Purifying the hands)

ॐ ह्रां । अंगुष्ठाभ्यायां नमः । हृदयाय नमः ॥

(touch the thumbs)

ॐ ह्रीं । तर्जनीभ्यां नमः । शिरसे स्वाहा ॥

(touch both fore fingers)

ॐ ह्रूं । मध्यमाभ्यां नमः । शिखायै वौषट् ॥

(touch middle fingers)

ॐ ह्रैं । अनामिकाभ्यां नमः । कवचाय हुम् ॥

(touch ring fingers)

ॐ ह्रौं । कनिष्ठिकाभ्यां नमः । नेत्रत्रयाय वौषट् ॥

(touch little fingers)

ॐ ह्रः । करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः । अस्त्राय फट् ॥

(touch palms and over sleeve of hands)

६ दिग्बन्धन

(show mudras)

ॐ भूर्भुवस्वरोम् इति दिग्बन्धः ।

(snap fingers, circle head clockwise and clap hands)

दिशो बद्धनामि ॥

(shut off all directions i.e. distractions

so that we can concentrate on the puujaa)

७ भूमि प्रार्थना आसन पूजा

(open palms and touch the ground)

महिद्यौ पृथ्वीचन इमं यज्ञं मिमिक्षतां पिप्रतान्नो भरीमासु
पृथिव्या मेरुपृष्ठ ऋषिः । सुतलं छन्दः । कूर्मो देवता
पृथ्व त्व्या धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता ।
त्व च धारय मां देवि पवित्रं चासनं कुरु ॥

८ घंटार्चना

(Pour drops of water from sha.nkha on the bell
and apply gandha flower)

आगमार्थन्तु देवानां गमनार्थन्तु राक्षसां

कुरु घंटारवं तत्र देवतावाहनं तत्र नमः ॥

ज्ञानथोऽज्ञानतोवापि कांस्य घटान् नमस्करोत् ।

राक्षसानां पिशाचनां तद्देशे सतिर्भवेत् ।

तस्मात् सर्वं प्रयत्नेन घंटान्गदं कारयेत् ।

घंटा देवताभ्यो नमः ।

सकल पूजार्थे अक्षतान् समर्पयामि ॥

(Ring the ghanta)

९ विघ्नेश्वर पूजा

ममोपात्तं समस्तं दुरितक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं
करिष्यमाणं यत्तु णः निर्विघ्नेन परिसमाप्त्यर्थं आदौ
महा गणपतेः ज्ञनं करिष्ये ॥

अस्मिन् हरिद्राबिम्बे श्रीविघ्नेश्वरं ध्यायामि ।

ॐ गणानां त्वा शौनको घृत्समदो गणपतिर्जगति

गणपत्यावाहने विनियोगः ॥

(pour water - signifies making a promise)

ॐ गणानां त्वा गणपतिं आवामहे ।

कविं कविनामुपमं श्रवस्तमम् ।

ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पत ।

आनः शृण्वन्नृतिभिः सीदसादनम् ॥

भूः गणपतिं आवाहयामि ।

भुवः गणपतिं आवाहयामि ।

स्वः गणपतिं आवाहयामि ।

ॐ भूर्भुवस्वः महागणपतये नमः ।

आसनं समर्पयामि ।

पाद्यं समर्पयामि ।

अर्घ्यं समर्पयामि ।

आचमनीयं समर्पयामि ।

स्नपयामि ।

स्नानान्तरं आचमनं समर्पयामि ।

वस्त्रं समर्पयामि ।

यज्ञोपवीतं समर्पयामि ।

दिव्य पादौ गन्धान् धारयामि ।

पुष्पैः स्नपयामि ।

शंभुस्वाय नमः ।

शंभुस्तार नमः ।

शंभुपरितार नमः ।

शंभुकर्णकाय नमः ।

शंभुबोदराय नमः ।

शंभुविकटाय नमः ।

शंभुविघ्नराजाय नमः ।

शंभुविनायकाय नमः ।

शंभुधूमकेतवे नमः ।

शंभुगणाध्यक्ष्याय नमः ।

शंभुभालचन्द्राय नमः ।

शंभुगजाननाय नमः ।

शंभुवक्रतुण्डाय नमः ।

शंभुशूर्पकर्णाय नमः ।

शंभुहेरंबाय नमः ।

शंभुस्कन्द पूर्वजाय नमः ।

शंभुसिद्धिविनायकाय नमः ।

शंभुश्रीमहागणपतये नमः ।

धूपं आग्रापयामि ।

दीपं दर्शयामि ।

नैवेद्यं निवेदयामि ।

ताम्बूलं समर्पयामि ।

फलं समर्पयामि ।

दक्षिणां समर्पयामि ।

कर्पूरनीराजनं दर्शयामि ।

आर्तिक्यं समर्पयामि ।

ॐ भूर्भुवस्वः महागणपतये नमः ।

मन्त्रपुष्पं समर्पयामि ।

१० प्राणायामः

ॐ भूर्भुवस्वः महागणपतये नमः ।
प्रदक्षिणा नमस्कारान् समर्पयामि ।
ॐ भूर्भुवस्वः महागणपतये नमः ।
छत्रं समर्पयामि ।
चामरं समर्पयामि ।
गीतं समर्पयामि ।
नृत्यं समर्पयामि ।
वाद्यं समर्पयामि ।
दर्पणं समर्पयामि ।
व्यञ्जनं समर्पयामि ।
आन्दोलनं समर्पयामि ।
सर्वं राजोपचारान् समर्पयामि ॥
॥ अथ प्रार्थना ॥
ॐ वक्रतुण्ड महाकाय कोटि सूर्य समप्रभ ।
निर्विघ्नं कुरु मे देव सर्वं कार्येषु सर्वदा ॥
ॐ भूर्भुवस्वः महागणपतये नमः । प्रार्थनां समर्पयामि ।
अनया पूजा विघ्नहर्ता महागणपति प्रीयताम् ॥

१० प्राणायामः

ॐ भूः । ॐ भुवः । ॐ स्वः । ॐ महः ।
ॐ जनः । ॐ तपः । ॐ सत्यं ।
ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि
धियो यो नः प्रचोदयात् ॥
ॐ आपोज्योति रसोमृतं ब्रह्म भूर्भुवस्सुवरोम् ॥
(Apply water to eyes)

११ संकल्पः

श्रीमद् भगवतो महापुरुषस्य विष्णोराजाय प्रवर्तमानस्य
अद्य ब्रह्मणोऽद्वितीय परार्धे विष्णुपदे श्री श्वेतवराह इत्ये
वैवस्वत मन्वन्तरे भारत वर्षे भरत खंडे जंबूद्वीपे
दण्डकारण्य देशे गोदावर्या दक्षिणे तीरे कृष्णवेपथुपत्तरे
तीरे परशुराम क्षेत्रे (सम्युक्त अमेरिका देशे or Lewis ग्रामे
or Australia देशे Victoria ग्रामे or Britain देशे)
शालिवाहन शके वर्तमाने व्यवहारिके काले संवत्सरे
दक्षिणायणे, शरद ऋतौ आश्विनयुजे मसे शुक्ल पक्षे नवम्याम्
तिथौ उत्तराषाढा नक्षत्रे शुक्रवासे सप्तम्युक्तेषु यथा
राशि स्थान स्थितेषु सत्सु येषं गुणविशेषेण विशिष्टायां
शुभपुण्यतिथौ मम आत्मनः कृतिस्मृतिपुराणोक्त फलप्राप्त्यर्थं
मम सकुटुम्बस्य क्षेम स्थैर्यं चारोग्यं चतुर्विधं पुरुषार्थं
सिद्ध्यर्थं अंगीकृतं श्री गणेशाय गंगत्वेन संपादित सामग्रय्या
श्री देवी प्रीत्यर्थं यथा शक्त्या यथा मिलितोपचार द्रव्यैः
श्री सूक्त पुराणोक्तैः च ध्यानावाहनादि षोडशोपचारे
दुर्गालक्ष्मीयुक्तां महादेवीं उद्दिश्य, दुर्गालक्ष्मीयुक्तां
सरस्वती देवीं प्रीत्यर्थं पूजनं च देवी माहात्म्य मन्त्र पठनं करिष्ये
॥

इदं फलं नो देवी स्थापितं पुरतस्तव ।
तेन मे सफलावाप्तिर्भवेत् जन्मनिजन्मनि ॥
(keep fruits in front of the Goddess)

१२ दीप स्थापना

(light the lamps)

अथ देव्यै वाम भागे दीप स्थापनां करिष्ये ।
अग्निनाग्निं समिध्यते कविर्ग्रहपतिर्युवा हव्यदत्तं जुवास्तः ॥

१३ धान्य राशि

(Touch the grains/rice/wheat)

ॐ औषधय संवदंते सोमेन सहराज्ञ ।
यस्मै कृणेति ब्राह्मणस्थं राजन् पश्यति ॥

१४ कलश स्थापना

ॐ आ कलशेषु धावति पात्रे परिच्यते
उक्तैर्यज्ञेषु वर्धते ॥

(keep kalasha on top of rice pile)

ॐ इमं मे गङ्गे यमु सरस्वती शतुद्रिस्तोमं सचता परुष्य ।
असिकन्य म दूषिता स्थयार्जकीये श्रुणुह्या सुषोमय ॥

(fill kalasha with water)

ॐ गन्धान् धरादर्शां नित्यं पुष्पं करिषिणी ।
ईश्वरिणां भनानां तामि होपद्भ्येश्रियं ॥

(put ganesha in/apply ganesha to kalasha)

ॐ अरुणं तिलनीर्यां अफला अपुष्पायाश्च पुष्पाणि ।
बृहतीति प्रसोतास्थानो मंचत्वं हसः ॥

(put beetle nut in kalasha)

ॐ सहिरत्नानि दाशुषेसुवाति सविता भगः ।
तम्भागं चित्रमीमहे ॥

(put jewels / washed coin in kalasha)

ॐ हिरण्यरूपः हिरण्य सन्निगपान्न पातस्येदु हिरण्य वर्णः ।
हिरण्ययात्परियोनेर्निषद्या हिरण्यदाददत्थ्यन्नमस्मै ॥

(put gold / daxina in kalasha)

ॐ कान्डात् कान्डात् परोहति परुषः परुषः परि एवानो
दूर्वे प्रतनु सहस्रेण शतेन च ॥

(put duurva / karika)

ॐ अश्वत्थेवो निशदनं पर्णवो वसतिश्कृत ।
गो भाज इत्किला सथयत्स नवथ पूरुषं ॥

(put five leaves in kalasha)

ॐ युवासुवासः परीवीतागात् स उश्रेयान् भवति जायमानः ।
तं धीरासः कावयः उन्नयंति स्वाद्भ्यो स्वाद्भ्यो मनसा देव यंतः ॥

(tie cloth for kalasha)

ॐ पूर्णादर्वि परापत सुपूर्णा पुनरापठ ।
वस्नेव विक्रीणावः इषमूर्जं शतकृतो ॥

(copper plate and ashhTadala with ku.nkuM)

इति कलशं प्रतिष्ठापयामि ॥

सकल पूजार्थं अक्षतान् समर्पयामि ॥

१५ कलश पूजन

(continue with second kalasha)

कलशस्य मुखे विष्णुः कण्ठे रुद्रः समाश्रितः ।
मूले त्वस्य स्थितो ब्रह्मा मध्ये मातृगणाः स्मृताः ॥
कुक्षौ तु सागराः सर्वे सप्त द्वीपा वसुंधराः ।
ऋग्वेदोऽयजुर्वेदः सामवेदोऽथर्वणः ॥
अंगःश्च सहिताः सर्वे कलशतु समाश्रिताः ।
अत्र गायत्री सावित्री शान्ति पुष्टिकरी तथा ॥
आयान्तु देव पूजार्थं अभिषेकार्थं सिद्धये ॥
ॐ सितासिते सरिते यत्र संगथे तत्राप्लुतासो दिवमुत्पतन्ति ।
ये वैतन्वं विस्त्रजन्ति धीरास्ते जनसो अमृतत्वं भजन्ति ॥
गङ्गे च यमुने चैव गोदावरि सरस्वति ।
नर्मदे सिन्धु कावेरि जलेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु ॥
गङ्गायै नमः । यमुनायै नमः ।
गोदावर्यै नमः । सरस्वत्यै नमः ।
नर्मदायै नमः । सिन्धवे नमः ।
कावेर्यै नमः । पुष्पैः पूजयामि ॥

॥ कलशः प्रार्थनाः ॥
कलशः कीर्तिमायुष्यं प्रज्ञां मेधां श्रियं बलं ।
योग्यतां पापहानिं च पुण्यं वृद्धिं च साधयेत् ॥
सर्वं तीर्थमयो यस्मात् सर्वं देवमयो यतः ।
अथः हरिप्रियोसि त्वं पूर्णकुंभं नमोऽस्तुते ॥
कलशदेवताभ्यो नमः ।

सकल पूजार्थे अक्षतान् समर्पयामि ॥

१६ मुद्रा

(Show mudras as you chant)

निर्वीषि करणार्थे तार्क्ष मुद्रा । (to remove poison)¹
अमृति करणार्थे धेनु मुद्रा । (to provide nectar)²

¹Garuda's mudra:

interlock both little fingers (forms tail);
bring back of the knuckles together;
join the thumb (forms beak);
six fingers form the wings of garuda.

²Dhenu mudra :(Kaama dhenu)

hold both hands together with fingers touching
each other forming a hollow and
four sets of fingers forming
the nipples of udder of cow.

³Shankh mudra:

All fingers of right hand to 'sh be' 'ween the thumb
and the fore finger of 't hand.
Other fingers of left hand to 'g the right hand
forming a shankha m. 'ra.

⁴Chakra mudra:

Spread all fingers wide, bring the right hand on
top of left hand with palms touching each other,
and little fingers of right hand touching the thumb
of left hand and vice versa.

A chakra formation is shown.

⁵Meru mudra.

clasp both hands interlocking all fingers in
between each other.

Open only middle fingers pointing down to earth.
a form of gadaa is shown.

पवित्री करणार्थे शंख मुद्रा । (to make auspicious)³

संरक्षणार्थे चक्र मुद्रा । (to protect)⁴

विपुलमाया करणार्थे मेरु मुद्रा । (to remove maayaa)⁵

१७ शङ्ख पूजन

(pour water from kalasha to sha.nkha
add ga.ndha flower)

शङ्खं चंद्रार्कं दैवतं मध्ये वरुण देवतां ।
पृष्ठे प्रजापतिं विद्याद् अग्रे गंगा सरस्वतां ॥
त्वं पुरा सागरोत्पन्नो विष्णुना विवृतं करे ।
नमितः सर्वं देवैश्च पाञ्चजन्यं नमोऽस्तुते ॥
पाञ्चजन्याय विद्महे । पाद नाना धीमहि ।
तन्नो शङ्खः प्रचोदयात् ॥

शङ्ख देवताभ्यो नमः ।

सकल पूजार्थे अक्षतान् समर्पयामि ॥

१८ आत्मशुद्धि

(Sprinkle water from sha.nkha

on puujartha and devotees)

अपवित्रोऽपि स्वर्गो वा सर्वं अवस्थांगतोपि वा ।

यः शुद्धिं पुंड्रिकाक्षं सः बाह्याभ्यंतरः शुचिः ॥

शुद्धि पात्र पूजा

(put trasi leaves or axatAs in empty vessels)

शुद्धये अर्घ्यं ।

नैऋत्ये पादं ।

ईशान्ये आचमनीयं ।

आग्नेये मधुपर्कं ।

पूर्वे स्नानियं ।

पश्चिमे पुनराचमनं ।

२० पञ्चामृत पूजा

(put tulasi leaves or axataas in vessels)

क्षीरे सोमाय नमः । (keep milk in the centre)

दधिनि वायवे नमः । (curd facing east)

घृते रवये नमः । (Ghee to the south)

मधुनि सवित्रे नमः । (Honey to west)

शर्करायां विश्वेभ्यो देवेभ्यो नमः । (Sugar to north)

२१ द्वारपालक पूजा

पूर्वद्वारे द्वारश्रिये नमः । धात्रे नमः । विधात्रे नमः ।

दक्षिणद्वारे द्वारश्रिये नमः । चण्डाय नमः । प्रचण्डाय नमः ।

पश्चिमद्वारे द्वारश्रिये नमः । जयाय नमः । विजयाय नमः ।

उत्तरद्वारे द्वारश्रिये नमः । गङ्गायै नमः । यमुनायै नमः ।

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ॥

द्वारपालक पूजां समर्पयामि ॥

२२ पीठ पूजा

पीठस्य अधोभागे आधार शक्त्यै नमः ॥

आदिकूर्माय नमः ॥

अनन्ताय नमः ।

वराहाय नमः ॥

स्वर्णवेदिकायै नमः ॥

रत्नमंडपाय नमः ॥

सिंहासनाय नमः ॥

तन्मध्ये दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ।

पीठ पूजां समर्पयामि ॥

२३ प्राण प्रतिष्ठा

(hold flowers/axataa in hand;

chant dhyaan shloka thinking of Goddess)

प्रतिमासु देवतां ध्यात्वा प्राण प्रतिष्ठा कुर्यात् ।

ॐ अस्य श्री प्राण प्रतिष्ठा महामंत्रस्य

ब्रह्मा विष्णु महेश्वर ऋषयः ।

ऋग्यजुस्सामाथर्वाणि छन्दांसि ।

सकलजगत्सृष्टिस्थिति संहारकारिणी त्रिप्रलोकिक्तः परा देवता ।

आं बीजम् । ह्रीं शक्तिः । क्रौं कीलकम् ।

अस्यां मूर्तौ प्राण प्रतिष्ठापने विद्वेषः ॥

॥ करन्यासः ॥

आं अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥

ह्रीं तर्जनीभ्यां नमः ॥

क्रौं मध्यमाभ्यां नमः ॥

आं अनामिकाभ्यां नमः ॥

ह्रीं कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥

क्रौं करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥

॥ अङ्गन्यासः ॥

आं हृदयाय नमः ॥

ह्रीं शिरसाय नमः ॥

क्रौं शिखायै वषट् ॥

आं कवचाय हुं ॥

ह्रीं नेत्रत्रयाय वौषट् ॥

क्रौं अस्त्राय फट् ॥

भूर्भुवस्वरौ इति दिग्बन्धः ॥

॥ ध्यानम् ॥

रक्ताम्भोधिस्थ पोतोल्लसदरुण सरोजाभि रूढा गब्जैः

पाशं कोदण्ड मिक्षुद्भवमळिगुण मप्यंकुशं पंचवक्त्रं ।

विभ्राणासृक्कपालं त्रिनयनलसिता पीनतक्षोरुहाढ्या

देवी बालार्कवर्णा भवतु सुखकरी प्राणशक्तिः परा नः ॥

लं पृथ्व्यात्मिकायै गन्धं समर्पयामि ।

हं आकाशात्मिकायै पुष्पैः पूजयामि ।

यं वाय्वात्मिकायै धूपमाम्नापरमि ।

रं अग्न्यात्मिकायै दीपं दद्यामि ।

वं अमृतात्मिकायै अमृतमह्यै नैवेद्यं निवेदयामि ।

सं सर्वात्मिकायै सर्वोत्वारपूजां समर्पयामि ॥

आं, ह्रीं, क्रौं, ऐं, ह्रूं आं ।

य, र, ल, व, श, ष, ष, ह,

ॐ अहं सः । अहं गोहं अहं सः ॥

अस्यां मूर्तौ प्राण प्रतिष्ठा तु ।

अस्यां मूर्तौ जीवास्तष्ठतु ।

अस्य मूर्तेः सन्द्रियाणि मनस्त्वक्चक्षुः श्रोत्र जिह्वा

श्रोत्राक्षुः श्रोत्रे पाद पायूपस्थाख्यानि

श्रोत्रे अप न व्यान उदान समानाश्चागत्य

स्वर्गं प्रतिष्ठन्तु स्वाहा ॥

अंशुते पुनरस्मासु चक्षुः पुनः प्राण मिह नो धेहि भोगम् ।

जलाक् पश्येम सूर्यमुच्चरन्त मनुमते मृळायानस्वस्ति ॥

पंचदशसंस्कारार्थं पंचदशवारं प्रणवजपं कृत्वा ।

आवाहितो भव । स्थापितो भव । सन्निहितो भव ।

सन्निरुद्धो भव । अवकुण्ठितो भव । सुप्रीतो भव ।

सुप्रसन्नो भव । सुमुखो भव । वरदो भव ।

प्रसीद प्रसीद ॥

देवि सर्वजगन्नायिके यावत् पूजावसानकम् ।

तावत्त्वं प्रीति भावेन बिंबेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु ॥

इमं घटं समागच्छ तिष्ठ देवगणैः सह ।

शारदे समागच्छ सान्निध्यमिह कल्पय ॥

(offer flowers)

॥ इति प्राणप्रतिष्ठा ॥

॥ अथ प्रधानपूजारंभः ॥

२४ ध्यानावहनादि

(Close eyes and bring Goddess in your mind and chant)

सरस्वतीं सत्यवासां सुधांशुसमविग्रहाम् ।

स्फटिकाक्षस्त्रजं पद्मं पुस्तकं च शुकं करैः ॥

चतुर्भिर्दर्धतीं देवी चन्द्रबिंबसमाननाम् ।

वल्लभामखिलार्थानां वल्लकीवादनप्रियाम् ॥

भारती भावये देवी भाषाणामधिदेवताम् ।

भावितां हृदये सद्भिर्भामिनीं परमेष्ठिनः ॥

चतुर्भुजां चन्द्रवर्णां चतुराननवल्लभाम् ।

आवाहयामि वाणि त्वामाश्रितार्ति विनाशनीम् ॥

(you can add more related shlokas)

अस्मिन् पुस्तकमण्डले दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वतीं आवाहयामि ॥

(offer flowers to Goddess)

(show mudras to Goddess)

२५ आसनं

आसनं संगृहाणेदमामिते सकलामरैः ।

आद्यते सर्वमुनिभिरातिदे सुरवैरिणाम् ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । आसनं समर्पयामि ॥

(offer flowers/axathaas)

२६ पाद्यं

(offer water)

पाद्यमाद्यन्त शून्यायै वेद्यायै वेदवादिभिः ।

दास्यामि वाणि वरदे देवराजसमर्चिते ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । पाद्यं समर्पयामि ॥

२७ अर्घ्यं

(offer water)

अघहन्त्रि गृहाणेदं अर्घ्यं अष्टांग संयुतम् ।

अंबाखिलानां जगतां अंबुजासन सुन्दरि ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । अर्घ्यं समर्पयामि ॥

२८ आचमनीयं

(offer water or axathaa/ leave/flower)

आचम्यतां तोयमिदं आश्रितार्थं प्रदायिनि ।

आत्मभूवदनावासे आधिहारिणि ते नमः ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । आचमनीयं समर्पयामि ॥

२९ मधुपर्कं

(offer madhuparkaM)

मधुपर्कं गृहाणेदं मधुसूदन वन्दिते ।

मन्दस्मिते महादेवि महादेव समर्चिते ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । मधुपर्कं समर्पयामि ॥

३० पञ्चामृतं

पञ्चामृतं गृहाणेदं पञ्चानन समर्चिते ।

पयोदधिघृतोपेतं पञ्चपातकनाशिनि ।

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । पञ्चामृतं समर्पयामि ॥

३१ स्नानं

साध्वीनामग्रतो गण्ये साधु सङ्घ समादृत ।

सरस्वति नमस्तुभ्यं स्नानं स्व करु रति ॥

.१ पय स्नानं (milk bath)

ॐ आप्याय स्व स्वस्वतुभ्ये

विश्वतः सोमवृष्यं भद्र वाजस्य सन्नाधे ॥

सुरभेस्तु समुत्पन्नं देवा अपि दुर्लभम् ।

पयो ददामि देवैः स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । पयः स्नानं समर्पयामि ॥

पयः स्नानानंतरं शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि ॥

.२ दधि स्नानं (curd bath)

ॐ दधिक्रावणो अकारिषं जिष्णोरश्वस्यवाजिनः ।

सुरभिनो मुखाकरत् प्राण आयुषितारिषत् ॥

चन्द्र मन्डल सम्काशं सर्व देव प्रियं हि यत् ।

दधि ददामि देवेशि स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । दधि स्नानं समर्पयामि ॥

दधि स्नानानंतरं शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि ॥

.३ घृत स्नानं (ghee bath)

ॐ घृतं मिमिक्षे घृतमस्य योनिर्घृते श्रितो घृतं प्यधिन

अनुष्ठधमावह मादयस्व स्वाहाकृतं वृषभ वक्षिहव्यं ॥

आज्यं सुरानां आहारं आज्यं यरयै अतिष्ठितम् ।

आज्यं पवित्रं परमं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । घृत स्नानं समर्पयामि ॥

घृत स्नानानंतरं शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि ॥

.४ मधु स्नानं (honey bath)

मधुवाता ऋतायथे मधुशर्गति मधुमाध्विनः संतोष्वधीः

मधुनक्त मुथोषसो मधुमत्वात्तं राजः मधुद्यौ रस्तुनः पित

मधुमान्नो वनस्वर्जिर्मधु न अ तु सूर्यः माध्वीर्गावो भवतुनः ॥

सर्वौषधि समुत्पन्नं पौष सद्रुशं मधु ।

स्नानतन्ते मया दत्तं गृहाण परमेश्वरी ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । मधु स्नानं समर्पयामि ॥

मधु स्नानानंतरं शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि ॥

.५ शर्करा स्नानं (sugar bath)

शर्करादेः स्वस्य दिव्याय जन्मने स्वादुदरिन्द्राय सुहवीतु नाम्ने ।

शर्करामत्रय वरुणाय वायवे बृहस्पतये मधुमा अदाभ्यः ॥

शर्करादेः समुत्पन्ना रस्यस्निग्ध तरा शुभा ।

शर्करयं मया दत्ता स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । शर्करा स्नानं समर्पयामि ॥

शर्करा स्नानानंतरं शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि ॥

.६ गंधोदक स्नानं (Sandlewood water bath)

ॐ गंधद्वारां दुराधर्शा नित्य पुष्पां करीषिणीं ।

ईश्वरीं सर्व भूतानां तामि होप ह्येश्रियं ॥

हरि चंदन संभूतं हरि प्रीतेश्व गौरवात् ।

सुरभि प्रिय गोविन्द गंध स्नानाय गृह्यतां ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । गंधोदक स्नानं समर्पयामि ॥

॥

.७ अभ्यंग स्नानं (Perfumed Oil bath)

ॐ कनिक्रदज्वनुशं प्रभुवान । इयधिर्वाचमरितेव नावं ।

सुमंगलश्च शकुने भवासि मात्वा काचिदभिभाविश्या विदत् ॥

अभ्यंगार्थं सुन्दरी देवि तैलं पुष्पादि संभवं ।

सुगंध द्रव्य संमिश्रं संगृहाण जगन्माते ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । अभ्यंग स्नानं समर्पयामि ॥

.८ अंगोद्वर्तनकं (To clean the body)

अंगोद्वर्तनकं देवी कस्तूर्यादि विमिश्रितं ।

लेपनार्थं गृहाणेदं हरिद्रा कुंकुमैर्युतं ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । अंगोद्वर्तनं समर्पयामि ॥

.९ उष्णोदक स्नानं (Hot water bath)

नाना तीर्थादाहृतं च तोयमुष्णं मयाकृतं ।

स्नानार्थं च प्रयश्चमे स्वीकुरुश्च दयानिधे ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । उष्णोदक स्नानं समर्पयामि ॥

॥

१० शुद्धोदक स्नानं (Pure water bath)

sprinkle water all around

ॐ आपोहिष्टा मयो भुवः । तान ऊर्जे दधातन ।

महेरणाय चक्षसे । योवः शिवतमोरसः तस्यभाजयते हनः ।

उशतीरिव मातरः । तस्मा अरंगमामवो ।

यस्य क्षयाय जिवध । आपोजन यथा चनः ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि ॥

सकल पूजार्थे अक्षतान् समर्पयामि ॥

(after sprinkling water around throw one tulasi leaf to the north)

३२ महा अभिषेकः / श्री सूक्तः

(Sound the bell pour water from kalasha)

हिरण्यवर्णा हरिणीं सुवर्णरजतस्रजाम् ।

चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो ममावह ॥ १ ॥

तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ।

यस्यां हिरण्यं विन्देयं गामश्च पुरुषानहम् ॥ २ ॥

अश्वपूर्वां रथमध्यां हस्तिनादप्रमोदिनीम् ।

श्रियं देवीमुपहृये श्रीर्मा देवी जुषताम् ॥ ३ ॥

कांसोस्मि तां हिरण्यप्राकारामाद्रां ज्वलन्तीं तृप्तां तर्पयन्तीम् ।

पद्मेस्थितां पद्मवर्णां तामिहोपहृये श्रियम् ॥ ४ ॥

चन्द्रां प्रभासां यशसा ज्वलन्तीं श्रियं लोके देवी जुष्टामुदाराम् ।

तां पद्मिनीमीं शरणमहं प्रपद्येऽलक्ष्मीर्मे नश्यतां त्वां वृणे ॥ ५ ॥

आदित्यवर्णे तपसोऽधिजातो वनस्पतिस्तव वृक्षोऽथ बिल्वः ।

तस्य फलानि तपसानुदन्तुमायान्तरायाश्च बाह्या अलक्ष्मीः ॥ ६ ॥

उपैतु मां देवी सखः कीर्तिश्च मणिना सह ।

प्रादुर्भूतोऽस्मि राष्ट्रेऽस्मिन्कीर्तिमृद्धिं ददातु मे ॥ ७ ॥

क्षुत्पिपासामलां ज्येष्ठामलक्ष्मीं नाशयाम्यहम् ।

अभूतिमसमृद्धिं च सर्वां निर्णुदमे गृहात् ॥ ८ ॥

गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीम् ।

ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपहृये श्रियम् ॥ ९ ॥

मनसः काममाकृतिं वाचः सत्यमशीमहि ।

पशूनां रूपमन्नस्य मयि श्रीः श्रयतां यशः ॥ १० ॥

कर्दमेन प्रजाभूतामयि सम्भवकर्दम ।

श्रियं वासय मे कुले मातरं पद्ममालिनीम् ॥ ११ ॥

आपः सृजन्तु स्निग्धानि चिक्लं पद्ममे ॥ १२ ॥

निचदेवीं मातरं श्रियं वासय मे कुले ॥ १२ ॥

आद्रां पुष्करिणीं पुष्टिं सुवर्णां त्रैमालिनीम् ।

सूर्यां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ १३ ॥

आद्रां यः करिणीं यष्टिं विन्देत् पद्ममालिनीम् ।

चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ १४ ॥

तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ।

यस्यां हिरण्यं प्रपद्येऽलक्ष्मीं त्वोदास्योश्चान्विन्देयं पुरुषानहम् ॥ १५ ॥

यः शुचिः प्रयत्ने भूत्वा जुहुयादाज्यमन्वहम् ।

सूक्तं पञ्चशतं श्रीकामः सततं जपेत् ॥ १६ ॥

पद्मानने पद्मं रूपद्माक्षी पद्मसम्भवे ।

तन्मेभजसि पद्माक्षी येन सौख्यं लभाम्यहम् ॥ १७ ॥

अश्वदायी गोदायी धनदायी महाधने ।

धनं मे जुषतां देवी सर्वकामांश्च देहि मे ॥ १८ ॥

पद्मानने पद्मविपद्मपत्रे पद्मप्रिये पद्मदलायताक्षि ।

विश्वप्रिये विश्वमनोनुकूले त्वत्पादपद्मं मयि संनिधत्स्व ॥ १९ ॥

पुत्रपौत्रं धनं धान्यं हस्त्यश्वादिगवेरथम् ।

प्रजानां भवसि माता आयुष्मन्तं करोतु मे ॥ २० ॥

धनमग्निर्धनं वायुर्धनं सूर्यो धनं वसुः ।

धनमिन्द्रो बृहस्पतिर्वरुणं धनमस्तु ते ॥ २१ ॥

वैनतेय सोमं पिब सोमं पिबतु वृत्रहा ।

सोमं धनस्य सोमिनो मह्यं ददात् सोमं ॥ २३ ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । श्री सूक्त स्नानं समर्पयामि ॥

३३ प्रतिष्ठापना

(Repeat 12 times)

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ॥

॥ सुप्रतिष्ठमस्तु ॥

३४ वस्त्र

(offer two pieces of cloth for the Goddess)

दुकूलं दत्त्वा देवि दुरितापहवैभवे ।

विश्वप्रिये गृहाणेदं सुधानिधिसमं शिवे ।

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । वस्त्रयुगलं समर्पयामि ॥

उपवीत

उपवीतं गृहाणेदं उपमाशून्वयैभवे ।

हिरण्यगर्भमहिषि हिरण्मयगुणैः कृतम् ।

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । उपवीतं समर्पयामि ॥

३६ आभरणानि

वर्णरूपे गृहाणेदं स्वर्णवर्ष्यं परिष्कृतम् ।

अर्णवोद्धृत रत्नाढ्यं कर्णभूषादि भूषणम् ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । सर्व आभरणानि समर्पयामि ॥

३७ सौभाग्य द्रव्यं

कुङ्कुमांजन सिंदूर कंचुकादिकं अंबिके ।

सौभाग्य द्रव्यं अखिलं सुरवन्द्ये गृहाण मे ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । सौभाग्य द्रव्यं समर्पयामि ॥

३८ गंध

अन्धकारिप्रियाराध्ये गन्धमुत्तमं सौरभम् ।

गृहाण वाणि वरदे गन्धर्वं परिपूजिते ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । गंधं समर्पयामि ॥

३९ अक्षत

अक्षतांस्त्वं गृहाणेमानहता नमरार्चिते ।

अक्षतेऽद्भुतरूपाद्ये यक्षराजादिवन्दिते ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । अक्षतान् समर्पयामि ॥

४० पुष्प

पुत्राग जाती मल्लयादि पुष्पजातं गृहाण मे ।
पुमर्थदायिनि परे पुस्तकाद्य करांबुजे ॥
ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । पुष्पाणि समर्पयामि ॥

४१ अथाङ्गपूजा

ॐ पावनायै नमः । पादौ पूजयामि ॥
ॐ गिरे नमः । गुल्फौ पूजयामि ॥
ॐ जगद्वन्द्यायै नमः । जंघे पूजयामि ॥
ॐ जलजासनायै नमः । जानुनी पूजयामि ॥
ॐ उत्तमायै नमः । ऊरून् पूजयामि ॥
ॐ कमलासनप्रियायै नमः । कटिं पूजयामि ॥
ॐ नानाविद्यायै नमः । नाभिं पूजयामि ॥
ॐ वाण्यै नमः । वक्षस्थलं पूजयामि ॥
ॐ कुरंगाक्ष्यै नमः । कुचौ पूजयामि ॥
ॐ कलारूपिण्यै नमः । कंठं पूजयामि ॥
ॐ भाषायै नमः । बाहून् पूजयामि ॥
ॐ चिरन्तनायै नमः । चिबुकं पूजयामि ॥
ॐ मुग्धस्मितायै नमः । मुखं पूजयामि ।
ॐ लोलेक्षणायै नमः । लोचनं पूजयामि ॥
ॐ कलायै नमः । ललाटं पूजयामि ॥
ॐ वर्णरूपायै नमः । कर्णौ पूजयामि ॥
ॐ करुणायै नमः । कचान् पूजयामि ॥
ॐ शिवायै नमः । शिरः पूजयामि ॥
ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । सर्वाङ्गाणि पूजयामि ॥

४२ अथ पुष्प पूजा

ॐ कामरूपायै नमः । करवीर पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ जटिलायै नमः । जाजी पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ चण्डिकायै नमः । चम्पक पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ विद्यारूपायै नमः । वकुल पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ शास्त्ररूपिण्यै नमः । शतपत्र पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ कालरात्र्यै नमः । कल्हार पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ सौम्यायै नमः । सेवन्तिका पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ महाभद्रायै नमः । मल्लिका पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ सरस्वत्यै नमः । इरुवन्तिका पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ ज्ञानमुद्रायै नमः । गिरिकर्णिका पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ अम्बिकायै नमः । आथरु पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ पद्माक्ष्यै नमः । पारिजात पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ परायै नमः । पुत्रपत्र पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ कलाधरायै नमः । कुन्द पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ महाबलायै नमः । मन्दि पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ कान्तायै नमः । कान्ती पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ महाफलायै नमः । मन्दार पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ पद्मलोचनायै नमः । पातली पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ वाण्यै नमः । अशोक पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ पद्मनिलयायै नमः । पूग पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ दिव्याङ्गायै नमः । दादिमा पुष्पं समर्पयामि ॥

ॐ देव्यै नमः । देवदारु पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ सुवासिन्यै नमः । सुगन्ध राज पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ कामप्रदायै नमः । कमल पुष्पं समर्पयामि ॥
ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । पुष्प पूजां समर्पयामि ॥

४३ अथ पत्र पूजा

ॐ सरस्वत्यै नमः । तुलसी पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ महाभद्रायै नमः । जाजी पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ महामायायै नमः । चम्पका पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ वरप्रदायै नमः । बिल्व पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ श्रीप्रदायै नमः । दूर्वायुग्मं समर्पयामि ॥
ॐ पद्मनिलयायै नमः । सेवन्तिका पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ पद्माक्ष्यै नमः । मरुग पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ पद्मवक्त्रकायै नमः । पद्म पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ शिवानुजायै नमः । करव र पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ पुस्तकभृते नमः । विष्णु क्रान्ति पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ ज्ञानमुद्रायै नमः । शक्ति पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ रमायै नमः । मल्लिका पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ परायै नमः । इरुवन्तिका पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ कलारूपायै नमः । अपामार्ग पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ मन्दिनायै नमः । पारिजात पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ दादिमायै नमः । दाडिमा पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ महाभद्रायै नमः । बदरी पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ पालिन्यै नमः । देवदारु पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ महाभोगायै नमः । शामी पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ महाभुजायै नमः । आम्र पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ महाभागायै नमः । मन्दार पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ महोत्साहायै नमः । वट पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ दिव्याङ्गायै नमः । कमल पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ सुरवन्दितायै नमः । वेणु पत्रं समर्पयामि ॥
ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । पत्रपूजां समर्पयामि ॥

४४ सरस्वती अष्टोत्तरशतनाम पूजा

Chant Dhyaan Shlokas

to concentrate on the Goddess

नमस्ते शारदे देवि काश्मीरपुरवासिनि ।
त्वामहं प्रार्थये नित्यं विद्यादानं च देहि मे ॥ १ ॥
या श्रद्धा धारणा मेधा वाग्देवी विधिवल्लभा ।
भक्तजिह्वाग्नसदना शमादिगुणदायिनी ॥ २ ॥
नमामि यामिनीं नाथ लेखालङ्कृतकुन्तलाम् ।
भवानी भवसन्तापनिर्वापणसुधानदीम् ॥ ३ ॥
भद्रकाल्यै नमो नित्यं सरस्वत्यै नमो नमः ।
वेदवेदाङ्गवेदान्तविद्यास्थानेभ्य एव च ॥ ४ ॥
ब्रह्मस्वरूपा परमा ज्योतिरूपा सनातनी ।
सर्वविद्याधिदेवी या तस्यै वाण्यै नमो नमः ॥ ५ ॥
यया विना जगत्सर्वं शश्वज्जीवन्मृतं भवेत् ।
ज्ञानाधिदेवी या तस्यै सरस्वत्यै नमो नमः ॥ ६ ॥
यया विना जगत्सर्वं मूकमुन्मत्तवत्सदा ।
या देवी वागधिष्ठात्री तस्यै वाण्यै नमो नमः ॥ ७ ॥

- ॐ कामप्रदायै नमः ।
 ॐ वन्द्यायै नमः ।
 ॐ विद्याधरसुपूजितायै नमः ।
 ॐ श्वेताननायै नमः ।
 ॐ नीलभुजायै नमः ।
 ॐ चतुर्वर्गफलप्रदायै नमः ।
 ॐ चतुरानन साम्राज्यायै नमः ।
 ॐ रक्तमध्यायै नमः ।
 ॐ निरंजनायै नमः ।
 ॐ हंसासनायै नमः ।
 ॐ नीलजङ्घायै नमः ।
 ॐ ब्रह्मविष्णुशिवात्मिकायै नमः ।

४५ धूपं

दशांग गुग्गुलं धूपं चन्दनागरु संयुतम् ।
 समर्पितं मया भक्त्या महादेवि प्रतिगृह्यताम् ॥
 वनस्पति रसोद्भूतो गन्धाद्भ्यो गन्ध उत्तमः ।
 धूपम् दास्यामि देवेशि महकालि गृहाणतम् ॥
 ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । धूपं आप्रापयामि ॥

४६ दीपं

घृतवर्तिसमायुक्तं महातेजो महोज्ज्वलम् ।
 दीपं दास्यामि देवेशि सुप्रीता भव सर्वदा ॥
 साज्यं त्रिवर्ति संयुक्तं वह्निना योजितुम् मया ।
 गृहाण मंगलं दीपं त्रैलोक्य तिमिरापहे ॥
 ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । दीपं दर्शयामि ॥

४७ नैवेद्यं

dip finger in water and write a square and
 'shrii' mark inside the square. Place naivedya on
 'shrii'. remove lid and sprinkle water around
 the vessel; place in each food item one washed

leaf or flower or akshata

ॐ शारदायै विस्रहे । वाग्देवी च धीमहि
 तन्नो सस्वती प्रचोदयात् ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ।

(show mudras)

निर्वीषिकरणार्थं तार्क्ष मुद्रा ।

अमृती करणार्थं धेनु मुद्रा ।

पवित्रीकरणार्थं शंख मुद्रा ।

संरक्षणार्थं चक्र मुद्रा ।

विपुलमाय करणार्थं धेनु मुद्रा ।

(Touch naivedya and chant 9 times) 'ॐ'

ॐ सत्यंतवर्तेन पातितं पि

(sprinkle water around the naivedya)

भोः! देवी भोज्यार्थं आगच्छादि विज्ञाप्य ।

(request Goddess to come for dinner)

सौवर्णे स्थिते त्रै मणिगणखचिते गोघृतां

सुपक्वां भक्ष्यां भोज्यां च लेह्यानपि

सकलमहं जोष्यमन् नीधाय नाना शाकै रूपेतं

समधु दधि घृतं क्षीर पानीय युक्तं
 तांबूलं चापि देवि प्रतिदिवसमहं मनसे चिंतयामि ॥

अद्य तिष्ठति यत्किञ्चित् कल्पितश्चापरंग्रहे

पक्वान्नं च पानीयं यथोपस्कर संयुतं

यथाकालं मनुष्यार्थं मोक्ष्यमानं शरीरिभिः

तत्सर्वं देविपूजास्तु प्रयतां मे जगदीश्वरी

सुधारसं सुविफलं आपोषणमिदं

तव गृह्ण कलशानीतं यथेष्टमुप भुज्ज्यताम् ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । अमृतोपस्तरणमसि स्वाहा ।

(drop water from sha.nkha)

ॐ प्राणात्मने सस्रवत्यै स्व हा ।

ॐ आपानात्मने वाण्यै स्व हा ।

ॐ व्यानात्मने वाग्दे ५ स्व हा ।

ॐ उदानात्मने गृहाणायै स्वाहा ।

ॐ समानात्मने शास्त्ररूपिण्यै स्वाहा ।

नैवेद्यं गृह्यतां देवि भक्ति मे अचलां कुरु ।

ईप्सितं मे कुरु नैदि ह्यत्र च परां गतिं ॥

श्री देव्यै स्तुभ्यम् महा नैवेद्यं उत्तमम् ।

संगृह्यात् परश्रोष्ठन् भक्ति मुक्ति प्रदायकम् ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । नैवेद्यं समर्पयामि ॥

For use with cloth, and chant gaayatri ma.ntra 5

times or repeat 12 times OM durgaalaxmiiyuktaaM sarasvatyai
 na naH)

अमृतं अमृतोपिधान्यमसि स्वाहा ॥

४८ उत्तरापोषणं

(Let flow water from sha.nkha)

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । उत्तरापोषणं समर्पयामि ॥

४९ महा फलं

(put tulsi / axathaa on a big fruit)

इदं फलं मया देवी स्थापितं पुरतस्थव ।

तेन मे सफलावाप्तिर्भवेत् जन्मनि जन्मनि ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । महाफलं समर्पयामि ।

५० फलाष्टक

(put tulsi/akshata on fruits)

कूष्मान्द मातुलिंगं च कर्कती दादिमी फलम् ।

रम्भा फलं जम्बीरं बदरं तथा ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । फलाष्टकं समर्पयामि ॥

५१ करोद्वर्तन

कर्पूर मिश्रितं तोयं कस्तूर्यादि समंवितम् ।

गृहाण परमेश्वरी करोद्वर्तनकं शुभम् ॥

करोद्वर्तनकं देवी मया दत्तं हि भक्तिथः ।

चारु चंद्र प्रभां दिव्यं गृहाण जगदीश्वरी ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ।

करोद्वर्तनार्थं चंदनं समर्पयामि ॥

५२ तांबूलं

एलालवंग कस्तूरी कर्पूरैः पुण्यवासिताम् ।
 वीटिकां मुखवासार्थं अर्पयामि सुरेश्वरि ॥
 पूगिफलं सतांबूलं नागवल्लि दलैर्युतम् ।
 ताम्बूलं गृह्यतां देवी येल लवंग सम्युक्तम् ॥
 ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ।
 पूगिफल ताम्बूलं समर्पयामि ॥

५३ दक्षिणा

हिरण्य गर्भ गर्भस्थ हेमबीज विभावसोः ।
 अनन्त पुण्य फलद अतः शान्तिं प्रयच्छमे ॥
 ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ।
 सुवर्णं पुष्प दक्षिणां समर्पयामि ॥

५४ महा नीराजन

श्रियै जातः श्रिय अनिरियाय श्रियं वायो जरित्रभ्यो ददाति
 श्रियम् वसाना अमृतत्व मायान् भवन्ति सत्या समिधा मितद्रौ
 श्रिय येवैनम् तच्छ्रिआ मादधाति सन्तत म्रिचा वशत्क्रित्यम्
 सन्ततमै सन्धीयते प्रजया पशुभिर्य येवम् वेद ॥
 ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ।
 उत्तरनीराजनं समर्पयामि ।
 महानीराजनं दीपं समर्पयामि ॥

५५ कर्पूर दीप

अर्चत प्राचत प्रिय मेघा सो अर्चत ।
 अर्चन्तु पुत्र का उत् उर न धृष्ण वर्चत ॥
 कर्पूरकं महाराजी रंभोजूतं च दीपकं ।
 मंगलार्थं महादेवी संगृहान जगन्माते ॥
 ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । कर्पूर दीपं समर्पयामि ॥

⁶Normally, the arati is done just after we chant the slokas for mahaa niraajana and karpura deepa. All the devotees sing the arati bhajan, while one by one each person comes and gives arati. The arati plate normally has 5 small diyas (with cotton balls dipped in oil and with a fine tiri-end). Some incense and flowers should also be kept in the plate. The arati is done at the puja altar, accompanied by the ghanta (bell) and once everyone completes the arati, we take it to the regular altar (assuming these are different), show it there, come back and offer arati with the bell. We also offer kumkum and flowers to the bell, prostrate and then offer the arati to the devotees. Here, all pujas are attended by minimum 40 to max 100+. So we have one or 2 aratis depending on the size of the crowd. Since this takes a lot of time, while the devotees offer the arati, the people who are doing the puja complete all other slokas upto the mantra pushpam. Once the arati is over we do the mantra pushpam after which everybody offers akshata or flowers. After the visarjana puja, we offer a karpura arati in a similar fashion.

५६ आरती

6

शारदे ओ विशारदे ।
 विघ्न विनाशनि शारदे ॥
 ज्योति स्वरूपिणि शारदे ।
 आत्म स्वरूपिणि शारदे ॥
 ॥ ॐ जय जगदीश हरे ॥
 (you can add more aarati songs as needed)

५७ पुष्पांजलि

मन्दार पारिजातादि पाटली केतकी च ।
 जाती चंपक पुष्पाणि गृह्यान्नेभने ॥
 ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । पुष्पांजलि समर्पयामि ॥

५८ प्रदक्षिणा

यानि कानि च पानि जन्मान्तर कृतानि च ।
 तानि तानि निरन्तरं प्रदक्षिणे पदे पदे ॥
 अन्यथा शरणास्ति त्वमेव शरणं मम ।
 तस्मात् प्रदक्ष्य नावन रक्ष रक्ष सरस्वती ॥
 ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । प्रदक्षिणान् समर्पयामि ॥

५९ नमस्कार

(you do'ing 21 namaskaaram;

Caution: See that you are medically fit for this

excursion; do not over exert under any circumstances)

या कुन्देन्दु-तुषारहार-धवला या शुभ्र-वस्त्रावृता
 या वीणावरदण्डमण्डितकरा या श्वेतपद्मासना ।
 या ब्रह्माच्युत-शंकर-प्रभृतिभिर्देवैः सदा पूजिता
 सा मां पातु सरस्वती भगवती निःशेषजाड्यापहा ॥ १ ॥
 शत्येनापि नमस्कारान् कुर्वतः जगदीश्वरि ।

शत जन्मार्चितम् पापं तत्क्षणदेवि नश्यति ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । नमस्कारान् समर्पयामि ॥

६० राजोपचार

गृहाण परमेश्वरी सरत्ने छत्र चामरे ।

दर्पणं व्यञ्जनं चैव राजभोगाय यत्नतः ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ।

छत्रं समर्पयामि ॥

चामरं समर्पयामि ॥

गीतं समर्पयामि ॥

नृत्यं समर्पयामि ॥

वाद्यं समर्पयामि ॥

दर्पणं समर्पयामि ॥

व्यञ्जनं समर्पयामि ॥

आन्दोलणं समर्पयामि ॥

राजोपचारान् समर्पयामि ॥

सर्वोपचारान् समर्पयामि ॥

समस्त राजोपचारार्थं अक्षतान् समर्पयामि ॥

६१ मंत्र पुष्प

यः शुचिः प्रयतो भूत्वा जुहुयादाज्यमन्वहम् ।

सूक्तं पञ्चदशर्चं च श्रीकामः सततं जपेत् ॥

विद्या बुद्धि धनेश्वर्यं पुत्र पौत्रादि संपदः ।

पुष्पांजलि प्रदानेन देहिमे ईप्सितं वरम् ॥

ॐ स्वस्ति साम्राज्यं भोज्यं स्वाराज्यं वैराज्यं

पारमेष्ठं राज्यं महाराज्यमाधिपत्यमयं समंत

पर्यायिष्यात् सार्वं भौमः सार्वायुशः अंताद

परधत् पृथिव्यै समुद्र पर्यतय एकरालिति तदप्येश

श्लोकोभिगीतो मरुतः परिवेष्टारो मरुत्तस्या वसन् ग्रिह

आविक्षितास्य कामप्रेर्विश्वेदेवा सभासद इति ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः । मंत्रपुष्पं समर्पयामि ॥

६२ प्रार्थना

मंत्रहीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं महेश्वरि ।

यत्पूजितं मयादेवि परिपूर्णं तथास्तु ॥

अनेन मया कृतेन श्रीसरस्वतीदेवी

सुप्रीता सुप्रसन्ना वरदा भवतु ।

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ।

इति प्रार्थन्यं ॥

६३ अर्घ्यं प्रदानं

7

६४ क्षमापणं

यस्य स्मृत्या च नान्यस्मृत्या तपः पूजा क्रियादिशु ।

⁷arghya prayac anam:

offering arghya by those who fasted and those who came late or late like ladies of the house who could not participate in the puujas because of other works, can now get full merit by offering arghya which is equivalent to whole puuja.

न्यूनं सम्पूर्णतां याति सद्यो वन्दे तं अच्युतम् ॥

मध्ये मन्त्र तन्त्र स्वर वर्ण न्यूनातिरिक्त लोप दोष

प्रायश्चित्तार्थं अच्युतान्तगोविंद नामत्रयं

महामन्त्रं जपं करिष्ये ॥

ॐ अच्युताय नमः । ॐ अनंताय नमः । ॐ गोविंदाय नमः

ॐ अच्युताय नमः । ॐ अनंताय नमः । ॐ गोविंदाय नमः

ॐ अच्युताय नमः । ॐ अनंताय नमः । ॐ गोविंदाय नमः

अच्युतानंतगोविन्देभ्यो नमः ।

तत्सपर्या विधौ देवि यत्किञ्चित्सर्गिणं मया ।

क्षमस्व तदिदं सर्वं कृपालो शुभं शक्यं ।

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ॥

६५ ब्राह्मण सुवासिनी पूजा

(wash feet wipe oil on hands and feet with flowers fruits and gifts and make obeisances)

॥ ब्राह्मणाय वायनं दानं ॥

इष्ट काम्यार्थं वायनं सरस्वती गार्ग्यै श्री सरस्वती पूजां

सम्पूर्णं फलं प्राप्स्यथं गीनारायण स्वरूपाय ब्राह्मणाय

वायनं दानं कारयेत् ॥

श्रीगार्ग्यै स्वरूपाय ब्राह्मणाय आवाहन पूर्वक

आमन्त्रयन् अक्षत धूप दीपादि सकलाराधनै स्वर्चितम् ।

प्रतिगृह्णातु नारायणो वै ददाति च ।

नारायणे तारकोभ्यां नारायणाय नमो नमः ।

मन्त्रयन् महादेव्या व्रत सम्पूर्णहेतवे ।

प्रीत्ये द्विजवर्याय वायनम् प्रददाम्यहम् ॥

(offer coconuts to brahmins with dakshiNa)

वायनदानं प्रतिगृह्णातु ॥

(प्रतिगृह्णातु विलाति प्रतिवचनम्)

॥ सुवासिन्ये वायनं दानं ॥

सरस्वती तिद्वन्तं गृह्णातु चेदं ददाति च ।

उभयोस्तारक सरस्वती भवान्येते नमो नमः ॥

स्वलंकृताः सुवासिन्याः पातिव्रत्येन भूषिताः ।

ममाभीष्टं समृद्धर्थं प्रतिगृह्णन्तु वायनं ॥

(प्रतिगृह्णातु विलाति प्रतिवचनम्)

६६ शङ्ख भ्रमण

(make three rounds of shankha with water like aarati and pour down; chant OM 9 times and show mudras)

इमां आपशिवतम इमं सर्वस्य भेषजे ।

इमां राष्ट्रस्य वर्धिनि इमां राष्ट्र भ्रतोमत ॥

६७ प्रसाद ग्रहणं

सर्वं मंगल मांगल्ये शिवे सर्वार्थ साधिके ।

शरण्ये त्र्यम्बिके गौरी नारायणी नमोस्तुते ॥

ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ।

सरस्वती देवी प्रसादं शिरसा गृह्णामि ॥

६८ तीर्थ ग्रहणं

शरीरे झञ्झरी भूते व्यादिग्रस्थे कलेवरे ।
 औषधं जाह्नवी तोयं वैद्यो नारायणो हरिः ॥
 अकाल मृत्यु हरणं सर्वं व्याधी विनाशनम् ।
 सर्वं दुरितोप शमनं देवी पादोदकं शुभं ॥
 ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ।
 सरस्वती देवी तीर्थं शिरसा गृह्णामि ॥

६९ विसर्जन पूजा

आराधितानां देवतानां पुनः पूजां करिष्ये ॥
 ॥ पुनः पूजा ॥
 ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ।
 ध्यायामि । ध्यानं समर्पयामि ।
 आवाहयामि ।
 आसनं समर्पयामि ।
 पाद्यं समर्पयामि ।
 अर्घ्यं समर्पयामि ।
 आचमनीयं समर्पयामि ।
 पञ्चामृत स्नानं समर्पयामि ।
 महा अभिषेकं समर्पयामि ।
 वस्त्रयुग्मं समर्पयामि ।
 यज्ञोपवीतं समर्पयामि ।
 गन्धं समर्पयामि ।
 नाना परिमल द्रव्यं समर्पयामि ।
 हस्तभूषणं समर्पयामि ।
 अक्षतान् समर्पयामि ।
 पुष्पं समर्पयामि ।
 नाना अलंकारं समर्पयामि ।
 अंग पूजां समर्पयामि ।
 पुष्प पूजां समर्पयामि ।
 पत्र पूजां समर्पयामि ।
 अष्टोत्तर पूजां समर्पयामि ।
 धूपं आम्रापयामि
 दीपं दर्शयामि
 नैवेद्यं समर्पयामि ।
 महाफलं समर्पयामि ।
 फलाष्टकं समर्पयामि ।

करोद्वर्तनकं समर्पयामि ।
 ताम्बूलं समर्पयामि ।
 दक्षिणां समर्पयामि ।
 महानीराजनं समर्पयामि ।
 कर्पूरदीपं समर्पयामि ।
 पुष्पांजलिं समर्पयामि ।
 प्रदक्षिणां समर्पयामि ।
 नमस्कारान् समर्पयामि ।
 राजोपचारं समर्पयामि ।
 पूजांते छत्रं समर्पयामि ।
 चामरं समर्पयामि ।
 नृत्यं समर्पयामि ।
 गीतं समर्पयामि ।
 वाद्यं समर्पयामि ।
 आंदोलिकारोहं समर्पयामि ।
 अश्वारोहणं समर्पयामि ।
 गजारोहणं समर्पयामि ।
 मन्त्रपुष्पं समर्पयामि ।
 ॐ दुर्गालक्ष्मीयुक्तां सरस्वत्यै नमः ।
 समस्त पूजां चार देवोपचार
 शक्युपचारं नक्त्युपचार पूजां समर्पयामि ॥

वृष्णार्पणं

ॐ देवेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा बुद्ध्यात्मना वा प्रकृतेः स्वभावात् ।
 कार्पण्यं यद्यत् सकलं परस्मै नारायणायेति समर्पयामि ॥
 वर्तमाने व्यवहारिके ईश्वर नाम संवत्सरे दक्षिणायणे,
 शरद ऋतौ आश्विनयुज मासे, शुक्ल पक्षे नवम्याम् तिथौ
 उत्तराषाढा नक्षत्रे शुक्र वासरे श्री सरस्वतीदेवी प्रीत्यर्थं
 अनेन मयाचरित कल्पोक्त श्री सरस्वतीदेवी पूजाराधनेन
 भगवान् श्री कृष्ण प्रीयतां । प्रीतो भवतु ।
 श्री कृष्णार्पणमस्तु ॥

७१ पुनर्गमनं

इमां पूजां मया देवि यथाशक्त्युपपादिताम् ।
 रक्षार्थं त्वं समादाय व्रज स्वस्थानमुत्तमम् ॥
 यान्तु देव गण सर्वे पूजां आदाय पतिंवीम् ।
 इष्ट काम्यर्थं सिध्यर्थं पुनरागमनाय च ॥
 (Shake the kalasha)
 ॥ श्री कृष्णार्पणमस्तु ॥